

Μὰ κεί ψηλά στους οὐρανοὺς, στῆς ἄβυσσου τὰ χεῖλια.
Ἄπ' τ' ἀρχαγγέλου τὰ φτερὰ ἕνα φτερὸ ἄπ' τὰ χεῖλια
Ἐίχε ἀπομεινῆ καὶ ἀγνὴ καὶ ἄσπρο ἐσπαρταροῦσε.

Ὁ ἄγγελος ποῦ στὸ μέτωπο ἦ Ἀυγὴ τὸν ἐφιλοῦσε,
Τὸ εἶδε καὶ λέει, ὡς τὸ πιασε, στὸν Θρόνον ἐκεῖ γερονώντας:
— Κύριε, Κύριε, νὰ πάη κι' αὐτὸ στὴν ἄβυσσο πετώντας; —
Ὁ Σάβωθ τότε ἄφησε ταῖς ἔγνοιαις του στὴ μέση
Καὶ εἶπε: — Ὅχι, μὴν πετᾷς, ὅτι δὲν ἔχει πέση.

Σηηλιαῖς καιρῶν ποῦ πέρασαν, θόλοι χρόνων ποῦ πᾶνε
Σκοταδεροὶ καὶ ἀμέτρητοι σὰν αἰῶνες ποῦ κυλᾶνε
Κύκλοι ποῦ ἤσαστε πρὶν βγῆ ὁ ἄνθρωπος, καὶ χάη
Καὶ οὐρανὸ καὶ κόσμος σὺ, ὅπου σὲ κατοικαίει
Κάθε εἶδος ζωῶ θαυμαστό· μαυρίλα ποῦ σκεπάζεις
Πίσω ἄπ' τοῦ Ἀδάμ ταῖς ὑπάρξεις κι' ὅλαις ταῖς κατα-

[γινιάζεις,

Νὰ σᾶς διαβάση ποῦς μπορεῖ, χάη, σκοτίλα, αἰῶνες;
Ὁ σπουδασμένος ποῦ περνᾷ σὲ ζέσταις σὲ χειμῶνες
Ἐσπόδτος γιὰ σεβασμὸ γι' Αὐτὸν ποῦ εἶναι χρυμομένος,
Ψάχνει στὰ βῆθη τῶν καιρῶν, κι' ὠχρός, καμπουριασμένος,
Ζητεῖ μακρότερα νὰ ἰδῆ ἄπ' ὅταν τὰ θηρία
Τὰ φοβερὰ ἐξοῦσανε κι' ἄπ' ὅτι ἡ ἀστρονομία
Τοῦ λέει· καὶ πασπατεύοντας, φτάνει σὲ ὑποθέσεις.
Καὶ βρίσκει—ἀνασχῶνοντας χρόνον βαθειῶν ταῖς δέσεις
Καὶ ψηλιαῖς στίβαις ἡμερῶν καὶ χάη καὶ κόσμων ζῶναις—
Αἰῶνες μεγάλους πῶθαψαν γίγαντες ἄλλοι αἰῶνες.
Ἔτσι ἀγρυπνώντας ὁ σοφὸς στέκεται καὶ γυρεύει.
Κ' ἔχει μίαν ἀγρίνα μέσα του τοῦ χάους ποῦ ἀνασκαλεύει.

Β Γ. ΣΤΕΦΕΛΙΔΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Τὸ ἐπιδόλας τῆς δι' ἠλεκτροδυναμῆς θανατώσεως.

Πρὸ ἐτῶν ἤδη εἶχεν ἐκφρασθῆ ὁ Γάλλος φυσιολόγος δ' Ἀρσονβάλλ περὶ τοῦ ἐπισφαλοῦς τῆς ἠλεκτρικῆς θανατώσεως, ἐσχάτως δὲ ὑπέβαλεν εἰς τὴν βιολογικὴν ἐπιχείριαν τῶν Παρισίων ὑπόμνημα περὶ ἐργασίας ἐκτελεσθείσης εἰς τὸ ἐν Λυών ἐργαστήριον τοῦ καθηγητοῦ Λα Κασσάνις ὑπὸ τοῦ διδάκτορος Βιράνδ, δι' ἧς ἐξαντλεῖται σχεδὸν τὸ θέμα περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῶν ἰσχυρῶν ἠλεκτρικῶν ρευμάτων ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου καὶ ζωϊκοῦ ἐν γένει ὀργανισμοῦ. Ἡ ἐν λόγῳ μονογραφία ἐπικυροῖ πληρέστατα τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ δ' Ἀρσονβάλλ ὅτι ἡ δι' ἠλεκτρισμοῦ θανατώσις εἶνε περίπλοκος, βάρβαρος καὶ ἐπισφαλὴς μέθοδος. Ὡς ὁ δ' Ἀρσονβάλλ, δὲν κατόρθωσε καὶ ὁ Βιράνδ νὰ φωνεύσῃ μετ' ἀσφαλείας ἀτυχή τινα κόνικλον καὶ ὅταν ἀκόμη μετεχειρίσθῃ μηχανὴν Φερράντη παρέχουσαν ρεῦμα 2500 Βόλτ καὶ 20 Ἀμπέρ. Πολλὰκις ἐνόμισε ὅτι ἐφόνευσε τὸ ζῶον, πάντοτε ὅμως ἐδυνήθη εἰς τοιαύτην περίπτωσιν νὰ τὸ ἐπαναφέρῃ πάλιν εἰς τὴν ζωὴν διὰ τεχνιτῆς ἀναπνοῆς. Αἱ ἐν Ἀμερικῇ διὰ θανατικὰς ἐκτελέσεις χρησιμοποιοῦνθῆσαι μηχαναὶ ἤσαν ὀλιγώτερον ἰσχυραὶ, διότι ἐδίδον ρεῦμα μέγαν 1500 Βόλτ. Εἰς τὰ ἐργαστήρια Γράμμ εἶχεν ὁ δ' Ἀρσονβάλλ, κατὰ τὸ 1888, εἰς τὴν διαθέσιν του μηχανὰς παρεχούσας ρεῦμα 8000 Βόλτ, ἀλλὰ καὶ αὗται δὲν ἐφόνευον ἀσφαλῶς. Ὁ δ' Ἀρσονβάλλ λέγει ὅτι ἐξήγησε παρὰ τῶν Ἀμερικανῶν ἰατρῶν νὰ ἐφαρμόσωσι τεχνητὴν ἀναπνοὴν ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλ' οὔτοι δὲν εἰσήκουσαν τὴν πρόσκλησίν του, τοῦναντίον μάλιστα προβαίνουσι πάντοτε εἰς νεκροτομίαν ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Τὰ πειράματα ἀποδεικνύουσι σήμερον ὅτι ἡ νεκροτομία εἶνε ἀναγκαστικὸν συμπλήρωμα τῆς δι' ἠλεκτρισμοῦ θανατικῆς ἐκτελέσεως.

P*

Ἀγαπητέ μου,

Δὲ θυμοῦμαι ποῦ καὶ ποῦς ἀρχαῖος περιγράφει τὴν ἀνοιξή· περιγραφή σὲ δυὸ τρία λογάκια μόνο· μόλις φάνηκε τὸ ἔαρ, λέγει, ἀκταὶ πᾶσαι ἐγέλασαν· καὶ τίποτε περισσότερο· σωστὰ σωστὰ τὴ φράσι δὲν τὴ θυμοῦμαι, θυμοῦμαι ὅμως ἐκεῖνο τὸ ἀμίμητο, τὸ ὑψηλότατο ἐγέλασαν. Μέσα ᾗς τὴ μιὰ τὴ λέξι αὐτὴ πήρε κ' ἔκλεισεν ὅλη τὴν ὁμορφίαν τῆς ἀνοιξῆς, καὶ τὴ βλέπομε μὲ ὅτι ἔχει ἐκφρασιμώτερο καὶ μαζὶ μὲ ὅτι, ἔχει ἀνέκφραστο μέσα στὴ λέξι αὐτῇ, χωρὶς καμιά ἐπιτομέρεια, χωρὶς στολίδια καὶ παραγεμισμάτα, καθὼς βλέπει ὁ ποιητῆς ὁ Γάλλος

L' infini dans un regard de femme

Et toute la nature en fleur dans un baiser.

Κάθε ἄλλη ζωογραφία μπροστά της δὲν ξέρω πῶς μοῦ φαίνεται πεξή! Αὐτὸ τὸ ἐγέλασαν εἶνε γιὰ νὰ τὸ χαροῦν ὅλοι ὅσοι τρελλαίνονται τώρα γιὰ τὴν ποίησιν τὴ λεγομένη suggestive· τὴν ποίησιν ποῦ δὲ μᾶς τὰ λέει ξάστερα τὰ πράγματα, ἀλλὰ μᾶς κάνει νὰ τὰ αἰσθανθοῦμε, καὶ εἶνε μουσικὴ λαλοῦσα. Οἱ καυμένοι οἱ ἀρχαῖοι! Ὅμως ἔλα ποῦ δὲ μπορῶ νὰ ξεγέσω καὶ τοὺς νέους! Ἔτυχε νὰ διαβάσῃς τὸ ποιηματάκι τοῦ Σουλλὸ Πρνντώμ «Προσευχὴ στὴν Ἀνοιξή;» Toi qui fleuris ce que tu touches . . . Ἀλλὰ καλλίτερα νὰ σοῦ τὸ ἰπὼ ρωμαίικα· τόσες φορὲς τὸ διάβασα καὶ τὸ ξεκάλισα ποῦ τὸ θαρρῶ δικό μου· στὴ δική μας τὴ γλώσσα τὸ λέω πάντα μὲ τὸ νοῦ μου, σαυτὴν ἄκουσέ το:

«Ἐὸ ποῦ κάνεις ν' ἀνθῆ ὅτι ἀγγίζεις, ποῦ ξαναγιώνεις μέσα στὰ δάση τὰ γέρικα τὰ δέντρα, ποῦ φέρνεις τὸ χαμόγελο σ' ὅλα τὰ στόματα, καὶ τὴ ζωὴ σ' ὅλες τὲς καρδιές!

«Ἐὸ ποῦ κάνεις τὴ λάσπη περιβόλι, σπέρνεις χροσάφι καὶ πετραδιά σ' ὅλα τὰ παρορμήματα, κι ἀκόμα καὶ τὰ μακελιά μὲ φῶς τὰ στεφανώνεις!

«Ὡ Ἀνοιξή! τώρα ποῦ ἡ ἀγάπη βασιλεύει, τώρα ποῦ κι αὐτὸ τὸ μνημα ὁμορφαίνει, καταπράσινο ἀπέξω, κάμε νὰ ξαναγιώσουν πέρα ὡς πέρα κ' οἱ νεκροί!

«Ὡ τῆς ἀγάπης ὦρα! γι' αὐτοὺς μόνο στὸν κόσμον ἄς μὴ μένης ἀνώφελι, μὰ κάμε νὰ φυτρώσῃ μέσα στὸ μνημα τους ἡ θεία ἐλπίδα τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ζωῆς!»

Πάντα ἐνοιῶσα ξεχωριστὴ συμπάθεια στοὺς στίχους τοῦ Σουλλὸ Πρνντώμ, γιὰτ' εἶνε φιλόσοφος ποιητῆς, δηλαδὴ μεγάλος ποιητῆς. Ὁραῖδ ποίημα! Γνωρίζω ἐν' ἄλλο ὠραιώτερο, κατὰ τὴ γνώμη μου· εἶνε τὸ «Παράπονο Πεθαμένης» τοῦ δικοῦ μας τοῦ Μαρκοῦ. Καὶ τὸ Φράγγο καὶ τὸν Ἐλληνα ἡ ἀνοιξὴ τοὺς ἐμπνέει ὁ πρῶτος φαντάζεται σὰν ἕνα ὄνειρο ὑψηλό, σὰν ἕνα θαῦμα: μὲ τὴν παντοδύναμη προῆ τῆς Ἀνοιξῆς νὰ ξαναζήσουν οἱ νεκροί· γιὰ τὸ δεύτερο τὸ ὄνειρο αὐτὸ εἶνε πρᾶγμα· ὅταν λάμπ' ἡ ἀνοιξὴ, λάμπ' ἡ ζωὴ γιὰ ζωντανούς καὶ γιὰ πεθαμένους· ὅταν ὁ Ἀπρίλης χύνεται, τὸν αἰσθάνονται κ' οἱ νεκροὶ βαθεῖα στὰ μνηματα. Θάνατος δὲν ὑπάρχει ποθενεὶα στὸ Σύμπαν:

Κόσμε ὦραεἰ μὲ πόση λάθρα

Σ' ἔχω τώρα στὴν καρδιά!

Τ' Ἀπριλιοῦ σου ἀκούω τὴν αὐρὰ

Καὶ στὸ λάκκο μου βαθυά.

Ἀνώτερος βαθμὸς ὕψους ποῦ φανερόνεται στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ τέχνη, στὰ δημοτικὰ μας τὰ τραγοῦδια καὶ σὲ στίχους ποιητῶν σὰν ὁ Μαρκοῦς. Ο ΦΙΛΟΣ ΣΟΤ.